

Fastställande av internhyror, principer för fördelningen av församlingarnas anslag (i kraft tillsvidare) samt fördelningen av helhetsanslaget år 2026

Gemensamma kyrkofullmäktige 06.03.2025 § 21
417/00.01.00/2022

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige:

1. för kännedom antecknar de bifogade utlåtandena ("Sisäisiä vuokria ja seurakuntien määräraajakoa koskevat lausunnot - kooste") som församlingsråden, samarbetskommittén och samfällighetens ledningsgrupp gett beträffande förslaget till fastställande av internhyror och principer för fördelning av församlingarnas anslag som ska gälla från 2026.
2. för kännedom antecknar de i bilagan ("Vastaukset lausuntoihin kevät 2025, sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrarahat") givna svaren på församlingsrådets, samarbetskommitténs och samfällighetens ledningsgrupps utlåtanden.
3. för kännedom antecknar barnkonsekvensbedömningen som gjorts angående förslaget till principer för fastställande av internhyror och principerna för fördelningen av församlingarnas anslag.
4. beslutar att samfälligheten fastställer församlingarnas internhyror f o m 2026 enligt följande:
 - a. av den som använder en fastighet eller lokal uppbärs intern hyra som fastställs på basis av ifrågavarande fastighets eller verksamhetslokals förverkligade drifts- och underhållskostnader förförda året samt eventuella i driftsbudgeten upptagna investeringskostnader. Fastighet eller verksamhetslokal som bara har en användare behandlas som en helhet. Om fastigheten eller verksamhetslokalen har flera användare fördelas internhyran på respektive användare i relation till den disponerade ytan m2.
 - b. Avskrivningar på grundförbättringsinvesteringar inkluderas i internhyran. Med grundförbättring avses att fastigheten eller verksamhetslokalens standard höjs och/eller att lokalen förbättras enligt användarens önskemål.
 - c. Avskrivningar som föranleds av grundförbättringsinvesteringarna ingår inte i internhyran. Med grundreparation avses normalt underhåll som gör lokalen funktionsduglig men inte höjer standarden och/eller förbättrar kvaliteten. Avskrivningar på grundreparationsinvesteringar som utförs i lokaler som används av församlingarna avdras direkt från ifrågavarande församlings anslag. Avskrivningsbeloppet allokeras till fastighetsväsendets huvudklass som intern överföring.
 - d. Fastighetsdirektionen beslutar separat för varje projekt vilken del av kostnaderna som betraktas som grundrenovering och vad som är grundförbättring.
 - e. Internhyrorna indexjusteras inte
 - f. Fastighetsavdelningens förvaltningskostnader överförs inte på objektens underhållskostnader.
 - g. Internhyran för lokaler som upphyrs externt fastställs enligt den reella hyran till vilken fogas eventuella underhållskostnader. Församlingen förbinder sig till att till fullt belopp betala internhyran för lokaler som upphyrs externt under hela den tid hyresavtalet är i kraft.

5. att internhyran f o m 2026 för de gemensamma tjänsternas enheters lokaler fastställs enligt följande:
 - a. den som använder fastigheten eller lokalen erlägger intern hyra som beräknas på basis av fastighetens/lokals reella kostnader förra året (drifts- och underhållskostnader, eventuella investeringskostnader som ska tas upp i driftsbudgeten samt avskrivningar). Om fastigheten/lokalen har en användare behandlas hen som en helhet. Om användarna är fler fastställs internhyran på basis av den yta m2 som var och en disponerar.
 - b. Internhyrorna indexjusteras inte.
 - c. Kostnaderna för fastighetsavdelningens förvaltning allokeras inte till underhållskostnaderna.
 - d. För lokaler som upphyrts externt är internhyran den reella hyreskostnaden till vilken eventuella underhållskostnader lagts. Den enhet som använder lokalerna som upphyrts externt förbinder sig att erlägga internhyran under hela den tid hyresavtalet är i kraft.
6. internhyrorna fastställs enligt punkt 6 och 7 i beslutsförslaget enligt följande principer:
 - a. antalet m2 som ligger till grund för internhyran fastställs på basis av det behov som aktören vid utgången av februari föregående år angett som sitt utrymmesbehov. Anmälan ska överensstämma med kyrkofullmäktiges beslut om helheten som fastigheterna och verksamhetslokalerna utgör (punkt 9 i beslutet).
 - b. Periodiseringen av investeringskostnaderna i driftsbudgeten som fullmäktiges tidigare beslutat om (KFM 27.1.2022, 6§) tillämpas inte f o m 1.1.2024. Driftskostnader som efter detta uppstått allokeras till internhyran två år efter det de uppstått. Periodiseringen av alla kostnader som uppstått senast den 31.12.2023 fortsätter till dess periodiseringstiden löpt ut.
 - c. Om det för en viss lokal saknas uppgifter om de förverkligade kostnaderna under 12 månader förra året uppbärs internhyran på basis av de uppgifter som finns tillgängliga.
7. konstaterar att samfälligheten ansvarar för fastigheterna och verksamhetslokalerna enligt det som bestäms i kyrkolagstiftningen och samfällighetens grundstadga. Därför beslutar kyrkofullmäktige i sista hand om den helhet som fastigheterna och verksamhetslokalerna utgör.
8. konstaterar att samfällighetens fastighets- och lokalstrategier styr kyrkofullmäktiges beslutsfattande i frågor som gäller fastigheter och verksamhetslokaler.
9. ålägger fastighetsväsendet att utarbeta en klassificering av fastigheterna och verksamhetslokalerna och ett förslag om den helhet som samfällighetens fastigheter och lokaler ska utgöra år 2030. Förslaget ska göra det möjligt för kyrkofullmäktige att besluta om frågan före utgången av 2025.
10. anslaget till församlingarna fördelas f o m 2026 enligt följande principer:
 - a. avskrivningarna på grundrenoveringskostnader som hänförs till lokaler som församlingarna disponerar avdras direkt från församlingarnas anslag (besluts punkt 4.c.).
 - b. Från den del som återstår av anslaget till församlingarna avdras först specialanslaget till Tuomiokirkkoseurakunta, de svenska församlingarnas specialanslag och tillägget för arbete på främmande språk:
 - i. Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg 2,5 %
 - ii. De svenska församlingarnas specialtillägg 2,0 %
 - iii. Tillägg för arbete på främmande språk 0,5 %.

- c. Anslagen till de finska och svenska församlingarna:
Resten av anslaget till församlingarna fördelas mellan de finska och svenska församlingarna i relation till församlingarnas medlemsantal.
- d. Fördelningen av de finska församlingarnas andel:
De finska församlingarnas andel fördelas enligt följande kriterier:
 - i. Grunddel 78,95 %, varav
 - 1. församlingarnas medlemsantal 80 %
 - 2. de på området bosatta personernas andel 20 %.
 - ii. På verksamheten baserat anslag (sammanlagt 21,05 %)
 - 1. Antal medlemmar i en helsingforsförsamling personer som deltagit i församlingens skriftskola 6,32 %
 - 2. Döpta i församlingen 3,16 %
 - 3. Församlingens diakonala behov: områdets socioekonomiska status 4,21 %
 - 4. Församlingens diakonala behov: på området bosatta personer som fyllt 80 år 2,11 %
 - 5. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: övriga på området bosatta som har ett annat modersmål än finska eller svenska 2,63 %
 - 6. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: församlingens medlemmar i åldern 15–29 år, 2,63 %.
 - iii. Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg läggs till ifrågavarande församlings andel.
- e. Fördelningen av de svenska församlingarnas andel:
 - i. De svenska församlingarnas minoritetstillägg läggs till anslaget
 - ii. De svenska församlingarnas andel fördelas enligt följande kriterier: fördelas som följer:
 - 1. Grunddel 78,95 %, varav
 - a. församlingarnas medlemsantal utgör 80 %
 - b. de på församlingarnas område bosatta personernas andel utgör 20 %.
 - 2. Anslag som fördelas på basis av verksamheten (sammanlagt 21,05 %)
 - a. Antal medlemmar i en helsingforsförsamling personer som deltagit i församlingens skriftskola 6,32 %
 - b. Döpta i församlingen 3,16 %
 - c. Församlingens diakonala behov: områdets socioekonomiska status 4,21 %
 - d. Församlingens diakonala behov: på området bosatta som fyllt 80 år, 2,11 %
 - e. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: på området bosatta med annat modersmål än finska eller svenska, 2,63 %
 - f. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: andelen församlingsmedlemmar i åldern 15–29 år- 2,63 %.
- f. Tillägget till församlingar med verksamhet på främmande språk läggs till församlingarnas anslag om församlingen fungerar som hem för gruppverksamhet på främmande språk. Tillägget divideras med antalet grupper och kvoten fördelas mellan församlingarna som fungerar som hem för språkgrupperna. Dessa församlingar får en andel för varje grupp med annat språk som församlingen har.

11. Samfällighetens totalanslag (verksamhetskostnader) fördelas 2026 som följer:

- a. Först avdras kostnaderna för Gemensamt från helhetsanslaget. Till kategorin Gemensamt hör lagstadgade kostnader som finansieras med statsbidrag, personalförmåner, anslag av engångsnatur och andra gemensamma anslag.
- b. Resten av helhetsanslaget (verksamhetskostnader) fördelas mellan församlingarna och de gemensamma tjänster som följer:
 - i. Församlingarna 58,66 %
 - ii. De gemensamma tjänsterna 41,34 %.

12. justerar denna paragraf omedelbart.

Behandling

Projektchef Riikka Myllys redogjorde för ärendet.

Under behandlingen gjordes 16 inlägg.

Under behandlingen hölls en 10 minuters mötespaus.

Under behandlingen gjorde fullmäktige Thurén med understöd av fullmäktige Havunen och ett antal övriga medlemmar två motförslag som fullmäktige röstade om.

Ordförande avbröt diskussionen.

Omröstning 1:

Thuréns motförslag:

Gemensamma kyrkofullmäktige besluter

10.anslaget till församlingarna fördelas f o m 2026 enligt följande principer:

d.Fördelningen av de finska församlingarnas andel:

De finska församlingarnas andel fördelas enligt följande kriterier:

- i. Grunddel 78,95 %, varav

1. församlingarnas medlemsantal utgör 100 %

Ordförande gav följande omröstningsproposition:

De som understöder gemensamma kyrkorådets beslutsförslag röstar Ja och de som understöder fullmäktige Thuréns motförslag röstar Nej.

Omröstningspropositionen godkändes.

Ordförande meddelade röstningsresultatet: Ja-röster 70, Nej-röster 14, Tomt 1.

Fullmäktige Thuréns motförslag förkastades.

Omröstning 2:

Thuréns motförslag:

Gemensamma kyrkofullmäktige besluter

10.anslaget till församlingarna fördelas f o m 2026 enligt följande principer:

e.Fördelningen av de svenska församlingarnas andel:

- ii. De svenska församlingarnas andel fördelas enligt följande kriterier:

1.Grunddel 78,95 %, varav

a. församlingarnas medlemsantal utgör 100 %

Ordförande gav följande omröstningsproposition:

De som understöder gemensamma kyrkorådets beslutsförslag röstar Ja och de som understöder fullmäktige Thuréns motförslag röstar Nej.

Omröstningspropositionen godkändes.

Ordförande meddelade röstningsresultatet: Ja-röster 72, Nej-röster 10, Tomt 1.

Fullmäktige Thuréns motförslag förkastades.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Gemensamma kyrkorådet 25.02.2025 § 66

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Kyrkorådet

1. antecknar för kännedom de bifogade utlåtandena ("Sisäisiä vuokria ja seurakuntien määräraajakoa koskevat lausunnot - kooste") som församlingsråden, samarbetskommittén och samfällighetens ledningsgrupp gett beträffande förslaget till fastställande av internhyror och principer för fördelning av församlingarnas anslag som ska gälla från 2026
2. ger de i bilagan ("Vastaukset lausuntoihin kevät 2025, sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahat") givna svaren på församlingsrådets, samarbetskommitténs och samfällighetens ledningsgrupps utlåtanden.

Gemensamma kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige

3. för kännedom antecknar de bifogade utlåtandena ("Sisäisiä vuokria ja seurakuntien määräraajakoa koskevat lausunnot - kooste") som församlingsråden, samarbetskommittén och samfällighetens ledningsgrupp gett beträffande förslaget till fastställande av internhyror och principer för fördelning av församlingarnas anslag som ska gälla från 2026.
4. för kännedom antecknar de i bilagan ("Vastaukset lausuntoihin kevät 2025, sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahat") givna svaren på församlingsrådets, samarbetskommitténs och samfällighetens ledningsgrupps utlåtanden.
5. för kännedom antecknar barnkonsekvensbedömningen som gjorts angående förslaget till principer för fastställande av internhyror och principerna för fördelningen av församlingarnas anslag.
6. beslutar att samfälligheten fastställer församlingarnas internhyror f o m 2026 enligt följande:
 - a. av den som använder en fastighet eller lokal uppbärs intern hyra som fastställs på basis av ifrågavarande fastighets eller verksamhetslokals förverkligade drifts- och underhållskostnader förförra året samt eventuella i driftsbudgeten upptagna investeringskostnader. Fastighet eller verksamhetslokal som bara har en användare behandlas som en helhet. Om fastigheten eller verksamhetslokalen har flera användare fördelas internhyran på respektive användare i relation till den disponerade ytan m².
 - b. Avskrivningar på grundförbättringsinvesteringar inkluderas i internhyran. Med grundförbättring avses att fastigheten eller verksamhetslokalens

standard höjs och/eller att lokalen förbättras enligt användarens önskemål.

- c. Avskrivningar som föranleds av grundförbättringsinvesteringarna ingår inte i internhyran. Med grundreparation avses normalt underhåll som gör lokalen funktionsduglig men inte höjer standarden och/eller förbättrar kvaliteten. Avskrivningar på grundreparationsinvesteringar som utförs i lokaler som används av församlingarna avdras direkt från ifrågavarande församlings anslag. Avskrivningsbeloppet allokteras till fastighetsväsendets huvudklass som intern överföring.
 - d. Fastighetsdirektionen beslutar separat för varje projekt vilken del av kostnaderna som betraktas som grundrenovering och vad som är grundförbättring.
 - e. Internhyrorna indexjusteras inte
 - f. Fastighetsavdelningens förvaltningskostnader överförs inte på objektens underhållskostnader.
 - g. Internhyran för lokaler som upphyrs externt fastställs enligt den reella hyran till vilken fogas eventuella underhållskostnader. Församlingen förbinder sig till att till fullt belopp betala internhyran för lokaler som upphyrs externt under hela den tid hyresavtalet är i kraft.
7. att internhyran f o m 2026 för de gemensamma tjänsternas enheters lokaler fastställs enligt följande:
- a. den som använder fastigheten eller lokalen erlägger intern hyra som beräknas på basis av fastighetens/lokalens reella kostnader förförre året (drifts- och underhållskostnader, eventuella investeringskostnader som ska tas upp i driftsbudgeten samt avskrivningar). Om fastigheten/lokalen har en användare behandlas hen som en helhet. Om användarna är fler fastställs internhyran på basis av den yta m² som var och en disponerar.
 - b. Internhyrorna indexjusteras inte.
 - c. Kostnaderna för fastighetsavdelningens förvaltning allokteras inte till underhållskostnaderna.
 - d. För lokaler som upphyrs externt är internhyran den reella hyreskostnaden till vilken eventuella underhållskostnader lagts. Den enhet som använder lokalerna som upphyrts externt förbinder sig att erlagga internhyran under hela den tid hyresavtalet är i kraft.
8. internhyrorna fastställs enligt punkt 6 och 7 i beslutsförslaget enligt följande principer:
- a. antalet m² som ligger till grund för internhyran fastställs på basis av det behov som aktören vid utgången av februari föregående år angett som sitt utrymmesbehov. Anmälan ska överensstämma med kyrkofullmäktiges beslut om helheten som fastigheterna och verksamhetslokalerna utgör (punkt 11 i beslutet).
 - b. Periodiseringen av investeringskostnaderna i driftsbudgeten som fullmäktiges tidigare beslutat om (KFM 27.1.2022, 6§) tillämpas inte f o m 1.1.2024. Driftskostnader som efter detta uppstått allokteras till internhyran två år efter det de uppstått. Periodiseringen av alla kostnader som uppstått senast den 31.12.2023 fortsätter till dess periodiseringstiden löpt ut.
 - c. Om det för en viss lokal saknas uppgifter om de förverkligade kostnaderna under 12 månader förförre året uppbärs internhyran på basis av de uppgifter som finns tillgängliga.
9. konstaterar att samfälligheten ansvarar för fastigheterna och verksamhetslokalerna enligt det som bestäms i kyrkolagstiftningen och samfällighetens grundstadga. Därför beslutar kyrkofullmäktige i sista hand om den helhet som fastigheterna och verksamhetslokalerna utgör.

10. konstaterar att samfällighetens fastighets- och lokalstrategier styr kyrkofullmäktiges beslutsfattande i frågor som gäller fastigheter och verksamhetslokaler.
11. ålägger fastighetsväsendet att utarbeta en klassificering av fastigheterna och verksamhetslokalerna och ett förslag om den helhet som samfällighetens fastigheter och lokaler ska utgöra år 2030. Förslaget ska göra det möjligt för kyrkofullmäktige att besluta om frågan före utgången av 2025.
12. anslaget till församlingarna fördelas f o m 2026 enligt följande principer:
 - a. avskrivningarna på grundrenoveringskostnader som hänför sig till lokaler som församlingarna disponerar avdras direkt från församlingarnas anslag (beslutspunkt 6.C.).
 - b. Från den del som återstår av anslaget till församlingarna avdras först specialanslaget till Tuomiokirkkoseurakunta, de svenska församlingarnas specialanslag och tillägget för arbete på främmande språk:
 - i. Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg 2,5 %
 - ii. De svenska församlingarnas specialtillägg 2,0 %
 - iii. Tillägg för arbete på främmande språk 0,5 %.
 - c. Anslagen till de finska och svenska församlingarna:
Resten av anslaget till församlingarna fördelas mellan de finska och svenska församlingarna i relation till församlingarnas medlemsantal.
 - d. Fördelningen av de finska församlingarnas andel:
De finska församlingarnas andel fördelas enligt följande kriterier:
 - i. Grunddel 78,95 %, varav
 1. församlingarnas medlemsantal 80 %
 2. de på området bosatta personernas andel 20 %.
 - ii. På verksamheten baserat anslag (sammanlagt 21,05 %)
 1. Helsingforsförsamlingarnas skriftskolgångna medlemmar 6,32 %
 2. Döpta i församlingen 3,16 %
 3. Församlingens diakonala behov: områdets socioekonomiska status 4,21 %
 4. Församlingens diakonala behov: på området bosatta personer som fyllt 80 år 2,11 %
 5. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: övriga på området bosatta som har ett annat modersmål än finska eller svenska 2,63 %
 6. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: församlingens medlemmar i åldern 15–29 år, 2,63 %.
 - iii. Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg läggs till ifrågavarande församlings andel.
 - e. Fördelningen av de svenska församlingarnas andel:
 - i. De svenska församlingarnas minoritetstillägg läggs till anslaget
 - ii. De svenska församlingarnas andel fördelas enligt följande kriterier: fördelas som följer: Grunddel 78,95 %, varav
 1. Grunddel 78,95 %, varav
 - a. församlingarnas medlemsantal utgör 80 %
 - b. de på församlingarnas område bosatta personernas andel utgör 20 %.
 2. Anslag som fördelas på basis av verksamheten (sammanlagt 21,05 %)
 - a. antal medlemmar i en helsingforsförsamling personer som deltagit i församlingens skriftskola 6,32 %
 - b. Döpta i församlingen 3,16 %

- c. Församlingens diakonala behov: områdets socioekonomiska status 4,21 %
 - d. Församlingens diakonala behov: på området bosatta som fyllt 80 år, 2,11 %
 - e. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: på området bosatta med annat modersmål än finska eller svenska, 2,63 %
 - f. Målgrupp enligt strategin för kyrkan i Helsingfors: andelen församlingsmedlemmar i åldern 15–29 år- 2,63 %.
- f. Tillägget till församlingar med verksamhet på främmande språk läggs till församlingarnas anslag om församlingen fungerar som hem för gruppverksamhet på främmande språk. Tillägget divideras med antalet grupper och kvoten fördelas mellan församlingarna som fungerar som hem för språkgrupperna. Dessa församlingar får en andel för varje grupp med annat språk som församlingen har.
13. Samfällighetens totalanslag (verksamhetskostnader) fördelas 2026 som följer:
- a. Först avdras kostnaderna för Gemensamt från helhetsanslaget. Till kategorin Gemensamt hör lagstadgade kostnader som finansieras med statsbidrag, personalförmåner, anslag av engångsnatur och andra gemensamma anslag.
 - b. Resten av helhetsanslaget (verksamhetskostnader) fördelas mellan församlingarna och de gemensamma tjänster som följer:
 - i. Församlingarna 58,66 %
 - ii. De gemensamma tjänsterna 41,34 %.
14. justerar denna paragraf omedelbart.

Behandling

Den preciserade redogörelsetexten had före mötet skickats per epost till gemensamma kyrkorådets medlemmar. Preciseringarna läggs till protokollet.

Projektchef Riikka Myllys redogjorde för ärendet.

Under behandlingen gjordes åtta inlägg.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Beslutshistoria

Gemensamma kyrkorådet 12.09.2024 § 253 (bilaga)
417/00.01.00/2022

Föredragande Samfällighetens direktör Juha Rintamäki

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet

- 1) godkänner förslaget till samfällighetens nya principer för beräkning av internhyror och fastställande av församlingarnas ansvarsfördelning och sänder förslaget som ska tillämpas från och med 2026 på remiss
- 2) ber församlingsråden, samarbetskommittén och samfällighetens ledningsgrupp per 11.10.2024 ge utlåtande om det i rubriken nämnda förslaget
- 3) behandlar den 31.10.2024 församlingarnas, samarbetskommitténs och ledningsgruppens utlåtanden samt de svar som styrgruppen för de nya

principerna för beräkning av internhyror och fastställande av församlingarnas anslagsfördelning gett.

Behandling

Under behandlingen gjordes åtta inlägg.
Projektchef Riikka Myllys deltog i behandlingen.

Gemensamma kyrkorådet 31.10.2024 § 317 (bilaga)
417/00.01.00/2022

Föredragande Samfällighetens direktör Juha Rintamäki

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet:

- 1) antecknar församlingsrådets och samfällighetens ledningsgrupps utlåtanden i det rubricerade ärendet (bilaga) för kännedom.
- 2) svarar på församlingarnas och samfällighetens ledningsgrupps utlåtanden med den text som upptas i nedanstående redogörelse
- 3) för på basis av de inlämnade utlåtandena en remissdiskussion om hur den fortsatta beredningen av principerna för fördelning av internhyrorna och församlingarnas anslag ska ske.

Behandling

Projektchef Riikka Myllys redogjorde för ärendet.
Under behandlingen gjordes 13 inlägg.

Föredraganden gjorde följande korrigerings i redogörelsen för fördelningen av de kommande intäkter som kyrkornas inträdesavgifter förväntas ge: "Vissa församlingar tror att församlingarna som disponerar dessa kyrkor ska få behålla lejonparten av inträdesavgifternas netto, vilket sporrar till att samla in ~~kostnader~~ intäkter."

Gemensamma kyrkorådet 12.12.2024 § 376 (bilaga)
417/00.01.00/2022

Föredragande Samfällighetens direktör Juha Rintamäki

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet för en remissdebatt över samfällighetens nya principer för beräkning av internhyror och fastställande av församlingarnas ansvarsfördelning.

Behandling

Förvaltningsdirektör Silander redogjorde för ärendet.
Projektchef Riikka Myllys deltog i behandlingen av ärendet.
Under behandlingen gjordes 28 inlägg.

Gemensamma kyrkorådet 09.01.2025 § 15 (bilaga)
417/00.01.00/2022

Föredragande Samfällighetens direktör Juha Rintamäki

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet:

- 1) godkänner att förslaget till internhyror och fördelningen av församlingarnas anslag f o m 2026 sänds på remiss
- 2) ber församlingsråden, samarbetskommittén och samfällighetens ledningsgrupp per 14.2.2025 ge utlåtande om principerna för de interna hyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag f o m 2026,

- 3) behandlar församlingarnas, samarbetskommitténs och samfällighetens ledningsgruppens utlåtanden på sitt möte den 25.2.2025.

Behandling

Innan paragrafen behandlades hölls en mötespaus kl 17:15-17:25.
Projektchef Riikka Myllys redogjorde för ärendet.
Under behandlingen gjordes 15 inlägg

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Bakgrund

Den 27.1.2022 (6 §) fastställde kyrkofullmäktige principerna för fastställande av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag under perioden 2023-2025. Beslutet utgår från den omfattande beredning som inom ramen för Modigt tillsammans processen gjordes 2019-2021. Det tidigare beslutet framgår av bilagan till remissrundan hösten 2024.

Framför allt principerna för fastställande av internhyrorna ändrades så att den som använder en lokal ska betala en internhyra som motsvarar de reella kostnaderna. Syftet med detta var att öka transparensen och att synliggöra de verkliga kostnaderna, vilket man hoppades skulle öka användarnas kostnadsmedvetenhet. Att påföra användaren dessa kostnader hoppades man också skulle leda till en minskning av antalet verksamhetslokaler och lätta den ekonomiska bördan. Gällande internhyror har lett till en minskning av lokalerna och sambruket har samtidigt ökat. Samfällighetens målsättning är att minska den disponerade våningsarealen med 40 000 – 45 000 m² före utgången av 2030.

I sitt beslut konstaterade kyrkofullmäktige att *"Församlingarnas utlåtanden och modelleringen visar att principerna för fastställande av interhyran måste finslipas under de kommande åren"*. Därför inledde samfälligheten sommaren 2022 ett projekt som granskar internhyrorna och anslagsfördelningen i syfte att bereda nya principer för fastställande av internhyror och fördela församlingarnas anslag. De nya principerna ska tillämpas från och med 2026.

Beredningen har gjorts av styrgruppen för internhyror och fördelning av församlingarnas anslag, som kyrkorådet tillsatte den 9.6.2022, 235§. Till styrgruppen hör Esa Ahonen, Riitta Asikanius, Susanne Berner, Marja Heltelä, Timo Pekka Kaskinen, Ami Lainela, Otto Lehtipuu, Jukka Pakarinen och Christoffer Perret. Som gruppens ordförande fungerar ekonomichef Pasi Perander. Osmo Rasimus, Juha Rintamäki, Juha Silander och Wiking Vuori har närvaro och yttranderätt vid gruppens möten. Projektägare är förvaltningsdirektör Juha Silander. Projektchef och styrgruppens sekreterare är Riikka Myllys.

Församlingarna har två gånger getts möjlighet att ge utlåtande om beredningen. I september 2024 begärde kyrkorådet församlingarnas utlåtanden om tre alternativa modeller för fastställande av internhyrorna och två alternativa sätt att fördela församlingarnas anslag. På basis av församlingarnas utlåtanden ställde kyrkorådet som mål för beredningen av de nya principer för internhyrorna att dessa ska öka kostnadsmedvetenheten och gemensamt ansvar i fråga om investeringarna så att fastighetsstrategin kan beaktas i de gemensamma besluten. På basis av detta utarbetades en preciserad modell för hyror och anslagsfördelningen. Modellen sändes i januari 2025 på remiss till församlingarna. Utlåtandena och svaren på dessa som bilaga (Sisäisiä vuokria ja seurakuntien määrärahajakoa koskevat lausunnot – kooste, Vastaukset lausuntoihin kevät 2025, sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahat).

Förslaget till principer för fastställande av internhyrorna och fördelning av församlingarnas anslag, som nu framläggs för beslut, överensstämmer med

förslaget som varit på remiss. Definitionen av begreppen grundrenovering och grundförbättring har tydliggjorts efter remissrundan, men själva substansinnehållet är oförändrat.

Förslaget som nu framläggs är enligt utlåtandena bra. Att öka det gemensamma ansvaret i fråga om internhyrorna ansågs motiverat. Också förslaget till fördelningsprinciper ansågs bra. I utlåtandena tackade man också för att beredningen beaktat de kommentarer som gavs vid den föregående remissrundan.

Beträffande internhyrorna ställdes frågor om hur begreppen grundrenovering och grundförbättring ska definieras. Detta har preciserats och kommer att ytterligare preciseras. Vidare oroade man sig för om den föreslagna modellen verkligen sporrar till en minskning av antalet disponerade lokaler, vilket ju med tanke på samfällighetens ekonomi och bärkraft är ett centralt mål för reformen. Särskild uppmärksamhet måste fästas vid detta mål då man bereder ett förslag gällande helheten som samfällighetens fatigheter och verksamhetslokaler ska utgöra år 2030.

Beträffande fördelningen av församlingarnas anslag fästes uppmärksamhet vid att antalet församlingsmedlemmar och på området bosatta ska beaktas vid anslagsfördelningen. Vid viktningen har antalet församlingsmedlemmar de facto inte ökat trots att medlemmarnas andel i grundanslaget höjts. I en del fall har de på församlingens område bosattas vikt i jämförelsen sjunkit. Andelarna som fastställs på basis av verksamheten påverkas både av antalet församlingsmedlemmar och av de på området bosatta. Åsikterna om hur man i fördelningen av församlingarnas andelar ska beakta församlingsmedlemmarna och de på området bosatta divergerar starkt mellan församlingarna.

Också andelarna som ges på basis av strategin för kyrkan i Helsingfors väcker frågor. Särskilt oroar man sig för om detta vid eventuella ändringar gör skötseln av församlingarnas ekonomi oförutsägbart. Gemensamma kyrkorådet anser att det är viktigt att strategin för kyrkan i Helsingfors förverkligas i det grundläggande arbetet och finansieras med de medel som reserverats för det grundläggande arbetet. I principerna för fördelning av församlingarnas anslag ingår också medel för förverkligande av strategin för kyrkan i Helsingfors. Avsikten är att medlen ska göra det möjligt att förverkliga strategin och möta målgrupperna som nämns i strategin. Om kyrkofullmäktige ändrar de strategiska valen då fullmäktige beslutar om en ny strategi, ändras också andelarna som gäller strategin för kyrkan i Helsingfors.

Både internhyrorna och församlingarnas anslagsfördelning är i budgeten och bokslutet en del av samfällighetens driftsbudget. Bägge inverkar på församlingarnas disponibla driftskapital. Eftersom det är fråga om anslagsfördelning inom ramen för driftsbudgeten har detta inte direkt inverkan på samfällighetens helhetsekonomi och kapital. Beroende på vilken modell som tillämpas kan det däremot få positiva eller negativa kostnadskonsekvenser för hela samfällighetens ekonomi. Den ekonomiska situationen påverkar storleken på anslagen som församlingarna erhåller.

Motiveringar till beslutsförslagen

Internhyrorna

Internhyran för lokaler som församlingarna disponerar fastställs enligt följande:

- **Drifts- och underhållskostnader** samt investeringskostnader som upptas i driftsbudgeten **ingår** som reell kostnad i internhyran som användaren betalar.
- **Avskrivningar på grundrenoveringsinvesteringar ingår inte** i internhyran som användaren betalar (fastighetens grundläggande underhåll). Avskrivningarna på grundrenoveringsinvesteringar som görs i lokaler som församlingarna disponerar avdras direkt från anslaget som reserverats för församlingarna.

- **Avskrivningar på grundförbättringsinvesteringar ingår i användarens internhyra** (gäller nivåförbättringar som användaren önskat).

Med grundrenoveringsinvestering avses grundläggande underhåll i fastigheterna, alltså sådant som håller fastigheten i brukbart skick. **Med grundförbättringsinvestering avse sådana åtgärder som användaren önskat och som höjer/förbättrar lokalens kvalitetsnivå.**

Ett projekt kan bestå av både grundrenoverings- och grundförbättringsåtgärder. Lejonparten av investeringarna gäller ändå grundrenovering. Eftersom grundförbättringsinsatserna görs på användarens begäran kan användaren påverka hur stora projektets grundförbättringsinsatser blir.

Fastighetsväsendet schemalägger och bereder alla investeringsprojekt inom ramen för investeringsbudgeten. Åtgärder som gäller hindersfrihet och åtgärder som nämns i kolneutralitetsplanen ses över vid varje reparation. Detta är en del av grundrenoveringen. Bl a skyddsaspekten och riktlinjerna som myndigheterna ger påverkar förverkligandet och användaren kan inte nödvändigtvis påverka detta.

Då församlingen avstår från en lokal betraktas de **ändringar** som görs i de återstående lokalerna som **grundrenoveringar**, och beaktas således inte i användarens internhyra. På så sätt stöds arbetet som syftar till en minskning av antalet verksamhetslokaler. De lokaler som församlingen avstår från ska vara i samma storleksklass som lokalerna som bibehålls (om församlingen t ex avstår från en kyrka görs förändringar i den kvarvarande kyrkan), om inga betydande reparationer gjorts under de 10 senaste åren. Om villkoren inte uppfylls betraktas församlingens önskemål om förändringar i den kvarvarande lokalen som grundförbättringsåtgärder.

Samma principer gäller då en lokal görs multifunktionellare. Om detta sker i samband med att användaren avstår från en annan lokal beaktas ändringen i internhyran som en grundrenovering. I övriga fall ses omvandlingen till multifunktionellt utrymme per se som en grundförbättring som ska beaktas i internhyran.

Övriga preliminära riktlinjer i fråga om grundrenoveringar och grundförbättringar: reparation och förnyande av tekniska system, säkerhetsanordningar och fastighetens IT-utrustning betraktas som grundrenoveringsåtgärder. Reparation, flyttning och underhåll av orglar är grundrenoveringar som bereds av orgelarbetsgruppen. Anskaffning av AV-utrustning på basnivå (ljud, strömning mm) betraktas i internhyrorna som grundrenovering och användaren kan på egen bekostnad höja utrustningens kvalitetsnivå (grundförbättring).

Fastighetsdirektionen fastställer till vilken del ett investeringsprojekt består av grundrenovering och vad som betraktas som grundförbättring. Församlingarna ska behandlas likvärdigt. Direktionen utarbetar en hyreshandbok som stöder förverkligandet av fastighets- och lokalstrategierna.

Genom att skilja mellan grundrenovering och grundförbättring vill man öka det gemensamma ansvaret för investeringarna men också säkerställa användarnas kostnadsmedvetenhet och likabehandling i fråga om användarnas önskemål. Genom att skilja på kostnaderna kan man på bästa möjliga sätt allokera kostnaderna enligt upphovsprincipen (kostnader för underhåll finansieras gemensamt medan användaren själv ska stå för kostnader som gäller åtgärder som användaren själv bett om).

Eftersom internhyrorna 2026 fastställs på basis av kostnaderna 2024 tillämpas bestämmelserna om **grundförbättringarnas andel för om den 1.1.2024**. Alla investeringar som senast den 31.12.2023 aktiverats betraktas som grundrenoveringar. Då det inte tidigare gjorts skillnad mellan grundrenovering och grundförbättring har man inte heller gjort skillnad mellan avskrivningarna. Framför allt kyrkornas avskrivningstider är långa. Därför är det i praktiken mycket svårt att i efterskott avgöra hur stor andel grundförbättringarna utgör i de gjorda investeringarna.

Internhyran för fastigheter och lokaler som de gemensamma tjänsterna disponerar fastställs enligt de reella kostnaderna. I detta ingår drifts- och underhålls-

kostnaderna, i driftsbudgeten upptagna kostnader för eventuella investeringar samt alla avskrivningar för de fastigheter och lokaler som de gemensamma tjänsternas enheter använder. Avskrivningar på fastigheter och lokaler som de gemensamma tjänsternas enheter disponerar avdras inte från anslaget som reserverats för församlingarna. Stödtjänsternas kostnader torde så väl som möjligt motsvara realiteterna. Därmed måste de reella kostnaderna för lokalerna allokeras till enheterna.

Periodiseringen av de investeringsrelaterade kostnaderna i driftsbudgeten, som avsågs i fullmäktiges beslut av den 27.1.2022 (6§), **tillämpas inte längre**. Från den 1.1.2024 allokeras kostnaderna till internhyran då två år gått sedan kostnaderna uppstått. Övriga investeringsrelaterade kostnader har de senaste åren medvetet i allt högre grad bokförts som investeringskostnader vilket inneburit att kostnaderna i driftsbudgeten hållits på en moderat nivå. Således blir det inte nämnvärt svårare att förutse internhyresnivån då periodiseringen slopas.

Periodiseringen av samtliga kostnader som senast den 31.12.2023 ingått i driftsbudgeten fortsätter till dess att periodiseringsperioden löpt ut. Detta görs eftersom kostnader som tidigare upptagits i driftsbudgeten inte retroaktivt kan aktiveras som investeringar och på så sätt tas som en del av avskrivningarna.

I den föreslagna modellen påförs internhyrorna inte indexjusteringar och inte heller kostnader för fastighetsförvaltningen, vilket hittills inte heller varit fallet enligt gällande internhyresprinciper. Beträffande lokaler som hyrs upp externt fastställs internhyran på basis av de reella hyreskostnaderna till vilka läggs underhållskostnaderna för objektet. Den församling eller gemensamma enhet som disponerar den externt upphyrda lokalen ska förbinda sig att till fullt belopp betala internhyran under hela den tid hyresavtalet är i kraft.

Vidare konstateras att **gemensamma kyrkofullmäktige har faktisk beslutanderätt i fråga om Helsingfors kyrkliga samfällighets fastigheter, verksamhetslokaler och deras nätverk**. Oberoende av internhyresmodell ägs lokalerna av samfälligheten och inte av den enskilda församlingen. Också i fråga om nätverket av verksamhetslokaler är det i sista hand kyrkofullmäktige som har beslutanderätten men varje församling ska enligt bestämmelserna i kyrkoordningen ha en egen kyrka (KO 3:52).

I dessa frågor är kyrkolagstiftningen oförändrad men praxis i Helsingfors är att starkt betona församlingarnas självständiga beslutanderätt i fråga om lokalerna som de disponerar. Hösten 2024 godkände kyrkofullmäktige strategierna för samfällighetens fastigheter och lokaler (12.09.2024, 72§). Strategiernas förverkligande ska kunna styras via gemensamma beslut.

Klassificeringen av fastigheterna och verksamhetslokalerna är en del av fastighetsstrategins verkställande och ett därpå baserat förslag om hur samfällighetens lokal- och fastighetsmassa ska se ut år 2030. Oberoende av vilka principer som i framtiden ligger till grund för internhyrorna kan församlingarna inom ramen för kyrkofullmäktiges beslut om lokalnätverket själv besluta vilka lokaler de använder. Då man bereder helheten som fastigheterna och verksamhetslokalerna ska bilda kommer församlingarna att höras i ärendet.

Lokaler som upphyrts externt kommer att vara betydligt dyrare än de lokaler som samfälligheten äger. Detta beror på att gängse praxis är att för de externa lokalerna i regel uppbärs marknadshyra. I marknadshyran ingår hyresvärdens kapitalkostnader, indexförhöjningar och ett visst avkastningskrav. Motsvarande krav finns inte i internhyran för samfällighetens egna lokaler. Samfällighetens målsättning är att minska antalet externt upphyrda lokaler. Principerna för fastställande av samfällighetens internhyror stöder denna målsättning.

Styrgruppen för förnyandet av principerna för fastställande av internhyror och fördelning av församlingarnas anslag anser, i likhet med tjänstemännen som berett ärendet, att de föreslagna principerna överlag når upp målen som kyrkorådet den 12.12.2024 fastställde för beredningen i fråga om kostnadsmedvetenhet och ökat gemen-

samt ansvar för investeringar och gör det möjligt att verkställa fastighetsstrategin genom gemensamt beslutsfattande.

Fördelning av församlingarnas anslag

Fördelningen av anslaget som reserverats för församlingarna fördelas mellan församlingarna på följande vis:

- Grunddel 75 %, varav
 - 80 % i relation till antalet församlingsmedlemmar
 - 20 % i relation till de på området bosatta
- Anslag som fastställs på basis av verksamheten, sammanlagt 20 %
 - antalet medlemmar i en helsingforsförsamling som deltagit i församlingens skriftskola 6 %
 - I församlingen döpta 3 %
 - Församlingens diakonala behov, sammanlagt 6 %
 - områdets socioekonomiska status 4 %
 - andelen på området bosatta som fyllt 80 år 2 %
 - Målgrupper enligt strategin för kyrkan i Helsingfors, sammanlagt 5 %
 - på området bosatta som inte har finska eller svenska som modersmål, 2,5 %
 - församlingens medlemmar i åldern 15–29 år 2,5 %.
- Tillägg sammanlagt 5 %
 - Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg 2,5 %
 - De svenska församlingarnas specialtillägg 2 %
 - Tillägg för arbete på främmande språk 0,5 %.

Från anslaget som reserverats för församlingarna avdras först avskrivningar på grundinvesteringar i de fastigheter som församlingarna disponerar, likaså avdras församlingarnas specialtillägg i detta skede. Därför avviker procentsatsen både för grunddelen och den verksamhetsbaserade delen i beslutsförslaget från ovanstående. Slutresultatet blir ändå det samma.

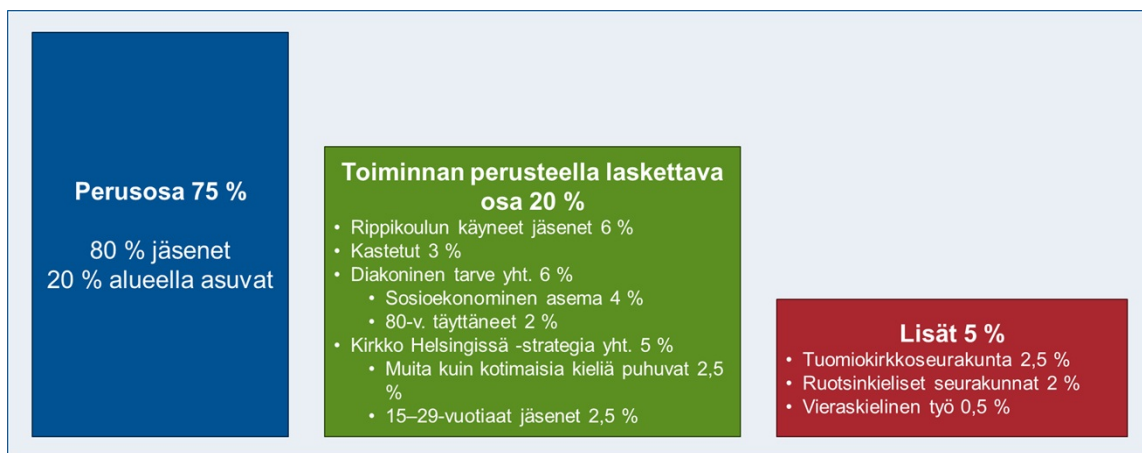

Bild 1: Förslag till fördelning av församlingarnas anslag

Vid anslagsfördelningen beaktas **både församlingens medlemmar och de på området bosatta**. Medlemmarnas andel ökar något i relation till gällande fördelnings-sätt medan de på området bosattas andel minskar i motsvarande mån. Nu viktas an-talet församlingsmedlemmar vid anslagsfördelningen med 70% och de på området bosatta med 30 %. I förslaget viktas församlingsmedlemmarna med 80 % och de på området bosatta med 20 %. Antalet på församlingens område bosatta har påverkat anslagsfördelningen sedan början av 2010-talet. På detta sätt vill man stöda verk-samhet som riktar sig till på församlingens område bosatta personer som inte hör till kyrkan.

Frågan är hur mycket antalet församlingsmedlemmar och på området bosatta inverkar då anslagen fördelas mellan församlingarna. Det förefaller som om detta i viss mån är en principiell fråga. Vissa församlingar anser att församlingens verksamhet långtgående fokuserar på de egna medlemmarna. Detta måste beaktas vid anslagsfördelningen. Andra anser att kyrkan ska vända sig utåt, vilket måste beaktas i principerna för anslagsfördelningen. Det finns skillnader mellan helsingforsförsamlingarna i fråga om antalet personer som hör till kyrkan. Detta återspeglas på hur församlingarna inriktar sin verksamhet på medlemmarna och hur mycket man fokuserar på dem som bor på området men inte hör till kyrkan. Beredningen anser att dessa synpunkter är viktiga. Andelen för församlingsmedlemmar har höjts i relation till de på området bosatta. I anslaget som beviljas på basis av verksamheten beaktas å andra sidan de som bor på området.

Utöver församlingsmedlemmarna och de på området bosatta beaktas **församlingarnas verksamhet** vid anslagsfördelningen. Detta är ett nytt element som inte tidigare funnits. I fördelningsprinciperna beaktas de som döpts i församlingen, hur många som deltagit i skriftskolan i respektive församling och det diakonala behovet. Allt detta ingår i kyrkans kärnverksamhet. Jordfästningarna har inte beaktats som förrättning. Diakonins andel omfattar 80 år fyllda personer som bor på området. I praktiken gäller detta också en stor del av dem som jordfästs. Förverkligandet av strategin för kyrkan i Helsingfors stöds genom att beakta de personer med annat modersmål än finska eller svenska samt kategorin unga vuxna.

Antalet **dop** fastställs enligt genom dop upptagna i helsingorsförsamlingarna under föregående år. De döptas ålder inverkar inte. Antalet **skriftskolgångna** avser antalet personer som deltagit i respektive helsingforsförsamlings skriftskola och som är medlemmar i en helsingforsförsamling (även de som under skriftskolan anslutit sig till församlingen). Inte heller här spelar åldern någon roll. Uppgifter om döpta och skriftskolgångna finns i kyrkans medlemsstatistik (Kirjuri). Här används de senaste statistiska uppgifterna (år 2026 används exempelvis uppgifterna för 2024).

Församlingens diakonala behov. Anslaget fastställs på basis av församlingens områdes sociala status samt andelen på området bosatta personer som fyllt 80 år. Den socioekonomiska statusen fastställs som ett medeltal av antalet medlemmar i låginkomsttagarhushåll, arbetslösa och lågutbildade. Detta motsvarar Helsingfors stads socioekonomiska index.

Då områdets socioekonomiska status fastställs används Helsingfors stads regionala statistik som i sin tur sammanställts av Statistikcentralen. Antalet på området bosatta personer som fyllt 80 år har tagits ur Statistikcentralens befolkningsmaterial. Som material används de färskaste årsuppgifterna

Kyrkorådet ansåg det viktigt att strategin för kyrkan i Helsingfors genomförs inom ramen för grundarbetet och de anslag som budgeterats för ändamålet. Andelen för **Strategin för kyrkan i Helsingfors** som ingår i fördelningsgrunden syftar till att ge förutsättningar för förverkligandet av strategin och ska göra det möjligt att nå de i strategin nämnda målgrupperna. Andelen fastställs enligt det vid respektive tidpunkt gällande strategiska tyngdpunktsområdet och ändras om kyrkofullmäktige ändrar strategins tyngdpunktsområden.

För denna strategiperiod (2024–2027) är de strategiska fokusområdena flerspråkighet och unga vuxna. I fokus står alltså på området bosatta personer med annat modersmål än finska eller svenska och 15-29 åringar med finska, svenska eller ett nordiskt spåk som modersmål. Som källa används i bägge fallen befolkningsuppgifter som Statistikcentralen sammanställt för samfälligheten.

Med tillägg avses Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg, de svenska församlingarnas specialtillägg och tillägget för arbete på främmande språk. Motsvarande tillägg ingår i gällande principer för fördelning av församlingarnas anslag.

Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg beviljas för arbetet som församlingen gör för samfälligheten, det finska stiftet, den universella kyrkan och de kyrkliga organisationerna, statsmakten, universiteten och de akademiska samfunden samt

Helsing-fors stad och dess kulturliv. På församlingens område finns flera av landets populära-raste vigselkyrkor. Verksamheten för huvudstadsregionen och hela Finland medför betydande kostnader för Tuomiokirkkoseurakunta. Detta gäller framför allt personal- och fastighetskostnaderna. Församlingens specialtillägg täcker dessa kostnader.

De svenska församlingarnas minoritetstillägg utgör ett konkret bevis för viljan att förverkliga en genuin tvåspråkighet i helsingforsförsamlingarna. De främsta motiven för tillägget är de svenska församlingarnas stora verksamhetsområden i relation till medlemsantalet, att de tvåspråkiga förrättningarna oftast hålls i de svenska församlingarna och att översättningen och anpassandet av diverse material är arbetsdrygt.

I jämförelse med de finska församlingarna är de svenska församlingarnas områden i relation till medlemsantalet flerfaldigt större. Därför behövs avsevärt mer pengar och tid för besök i daghem, skolor, seniorboenden mm. Dessutom sker förrättningarna på ett större område. De svenska församlingarna sköter merparten av de tvåspråkiga förrättningarna. De förväntas alltså med mindre personal klara av att delta i tvåspråkiga projekt och evenemang. Servicen som de gemensamma tjänsterna erbjuder de svenska församlingarna är inte likvärdig med den som de finska församlingarna får. Materialet måste översättas och anpassas till svensk kutym och verksamhetskultur. Den svenska verksamheten är underrepresenterad i samfällighetens gemensamma tjänster.

Tillägg för arbete på främmande språk ska enligt förslaget höjas med 0,5 %. Anslaget torde på basis av antalet grupper fördelas mellan de församlingar som har verksamhet på främmande språk. För närvarande uppgår tillägget för arbete på främmande språk sammanlagt till 68 000 €. Hemförsamlingarna svarar för respektive grupps fasta kostnader (internhyran). Gemensamma församlingsarbetet svarar för lönekostnaderna för personalen som arbetar på främmande språk.

Den föreslagna ändringen korrigerar läget för hemförsamlingarna. Detta överensstämmer med den i strategin för kyrkan i Helsingfors nämnda målsättningen gällande flerspråkighet. Gällande tillägg täcker endast en bråkdel av hemförsamlingarnas kostnader vilket märkbart påverkar intresse för att åta sig ansvaret som hemförsamling. Samfälligheten har fem grupper som fungerar på arabiska, engelska, kinesiska, ryska och estniska. Matteus församling sköter verksamheten på engelska och ryska, Kallion seurakunta verksamheten på kinesiska medan Herttoniemen seurakunta sköter verksamheten på arabiska. Hittills har Kallion srk skött verksamheten på estniska men församlingen har bett om att verksamheten överförs till Mikaelin seurakunta.

Principerna för fördelningen av församlingarnas anslag ökar betydelsen av sådana tillägg som beviljas på basis av verksamheten. Detta har också efterlysts. Man har också önskat att anslagsfördelningen ska beakta de reella kostnaderna och premiera dem som får kyrkan att växa och medlemsantalet att stiga, vilket överensstämmer med strategin för kyrkan i Helsingfors.

Att i grunddelen öka andelen som ges på basis av medlemsantal liksom att beakta de andelar som beviljas på basis av antalet dop och skriftskolor i den verksamhetsbaserade andelen stöder målbilden. Man kan alltså hävda att de fungerar som incentiv och har positiv inverkan på samfällighetens totalekonomi och därmed också inverkar på församlingarnas ekonomi.

En bra fråga är i vilken utsträckning många av faktorerna från ett år till ett annat påverkar församlingarnas anslag och försämrar anslagsramens stabilitet. Förutsägbarheten är viktig, eftersom en betydande del av kostnaderna i församlingarnas budget består av fasta personal- och fastighetskostnader, vilket gör att flexmånerna mellan åren är liten. Statistiken visar ändå att nyckeltalen både i fråga om befolkning (bl a medlemskap i kyrkan och det diakonala behovet på området) och verksamheten (dop och skriftskola) fortsättningsvis är rätt stabil och variationen mellan åren är inte stor. Detta talar för att de kan användas då medlen fördelas mellan församlingarna.

Enligt kyrkolagen beslutar varje församling själv hur de i budgetramen tilldelade anslagen ska användas (KL 3:18). Syftet med principerna för fördelningen av församlingarnas anslag är inte att styra församlingarnas arbete eller mäta deras verksamhet. Tanken är att man ska beakta kostnaderna som församlingarna förorsakas då de sköter sitt kärnuppdrag (särskilt diakoni, skriftskolor och förrättningar) för att därmed ge dem förutsättningar för att nå ut till de i strategin avsedda målgrupperna. Därför används inte vid fördelningen av anslagen församlingarnas verksamhetsstatistik utan i stället kyrkans medlemsstatistik eller Helsingfors stads invånarstatistik.

Som bilaga finns **kalkyler för varje församling** (*Laskelmat, sisäiset vuokrat ja seurakuntien määräraha* 18.2.2025). Av kalkylerna framgår den på förslaget baserade internhyran och fördelningen av anslagen för respektive församling och en jämförelse med de medel som enligt gällande modell återstår för församlingarnas verksamhet. Kalkylerna bygger på siffrorna för 2025.

I kalkylen avdras, i enlighet med det bifogade föredragningsförslaget, först avskrivningarna på grundrenoveringarna från anslaget som ska fördelas mellan församlingarna. Den återstående andelen fördelas därefter mellan församlingarna på det sätt som anges i den föreslagna fördelningsmodellen. Slutligen avdras från respektive församlings andel internhyran för lokalerna som församlingen disponerar.

Vid granskning av kalkylerna ska noteras att ramen för 2025 med vilken de på de föreslagna principerna baserade kalkylerna ska jämföras, innefattar balanseringsanslaget som församlingarna beviljats för 2024 och 2025 (KFM 27.04.2023, 38§). Anslaget beviljas församlingarna som på sitt område har någon av de stora centrumkyrkorna (Domkyrkan, Johanneskyrkan, Berghälls kyrka och Tempelplatsens kyrka) samt församlingarna vars anslagsandel ökar då man i stället för nuvarande fördelningsgrund 70 % medlemmar/30 % på området bosatta, gör fördelningen enligt 90 % församlingsmedlemmar/10 % på området bosatta. 2025 är anslaget sammanlagt 1,4 mn € och beloppet har getts utöver anslaget som anvisats församlingarna. I fördelningsgrunden som nu föreslås ingår inte motsvarande tilläggsanslag. Då församlingarnas kalkylerade anslag jämförs med ramen för 2025 märks en stor nedgång, särskilt hos de församlingar på vars område de stora centrumkyrkorna finns.

Fördelning av helhetsanslaget mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna år 2026

Anslagen beviljas för församlingarnas och de gemensamma tjänsternas verksamhet, lönekostnader och lokalkostnader. Utgångspunkten i varje huvudklass (församlingsverksamhet, gemensam förvaltning, gemensamma församlingsuppdrag, begravningsväsendet och fastighetsväsendet) är grundramen som årligen antingen sänks eller höjs.

Fördelningen av anslaget mellan de gemensamma tjänsterna och församlingarna utgår från den arbetsfördelning mellan parterna som fastställts i Helsingfors samfällighets grundstadga. Beslut om arbetsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna fattas på basis av riktlinjerna i Arbetsfördelningsprojektet. Eftersom beredningen ännu är på hälft föreslås att **anslagsfördelningen 2026 mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna** görs i samma proportion som då anslagsandelarna för 2025 gjordes. .

Anslagsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna justerades senast under Modigt tillsammans -processen 2019–2021. Då höjde kyrkofullmäktige församlingarnas procentandel från år 2022 till 2023 med 1,2 %-enheter i relation till de gemensamma tjänsternas andel. Församlingarnas andel höjdes ytterligare med 0,5 %-enheter år 2024 och 2025 (9.12.2021 § 109). I beslutet om principerna som styr ekonomiplaneringen (25.1.2024, 6§) har fördelningen av helhetsanslaget gjorts på basis av verksamhetskostnaderna. Till grund ligger kyrkofullmäktiges beslut i december 2021 om församlingarnas och de gemensamma tjänsternas proportionella andelar vid anslagsfördelningen 2025. Detta ligger till grund för förslaget till anslagsfördelning mellan församlingarna och

de gemensamma tjänsterna 2026. Resultatet av det pågående Arbetsfördelningsprojektet kan leda till justeringar i anslagsfördelningen.

Helhetsanslaget omfattar också **gemensamma kostnader** som inte ingår i anslagen som anvisats församlingarna och de gemensamma tjänsterna. Dessa kostnader som hör till kategorin Övrigt avdras årligen från helhetsanslaget då ramen görs upp. Bl a balanseringsanslaget som beviljas församlingarna, de behovsprövade anslagen, anslagen för verkställande av strategin samt kostnaderna för rivning av byggnader som tagits ur bruk hör till denna kategori år 2025.

Dessa är till sin natur antingen slumpmässiga/av engångsnatur, **anslag** som anvisats för vissa år (t ex balanseringsanslaget eller kostnaderna för rivning av byggnader som tagits ur bruk) eller **anslag för verksamhet eller stöd som omfattar hela samfälligheten** (t ex det behovsprövade anslaget och anslaget för verkställande av strategin).

Som motsvarande gemensamma kostnader som gäller hela samfälligheten och dess aktörer betraktas också lagstadgade kostnader som hänför sig till statsbidraget samt diverse personalförmåner. För närvarande ingår dessa i anslagsandelarna som beviljas församlingarna och/eller de gemensamma tjänsterna, men det är inte meningsfullt att separera dessa. Av dessa bildas den nya kategorin Gemensamt, som ersätter den tidigare kategorin Övrigt.

Statsbidraget gäller begravningsväsendet, folkbokföringen och upprätthållandet av kulturarvet. Bidragets totalbelopp och grunderna för fördelningen på samfälligheter-na justerades vid årsskiftet 2025. Helsingfors samfällighets andel minskade avsevärt. Kyrkoskatteintäkter får inte användas för att finansiera sådana lagstadgade uppgifter som ska finansieras med statsbidraget. Kyrkoskatteintäkterna ska allokeras till församlingsverksamheten och för att bekosta verksamhetsförutsättningarna. För närvarande ingår verksamheten som får statsbidrag i anslaget som beviljats de gemensamma tjänsterna. För att säkerställa och allokera en tillräcklig finansiering måste uppgifterna som berättigar till statsstöd separeras från uppgifterna som enligt kyrkolagen och kyrkoordningen ankommer på församlingen.

Personalförmåner avser prestationstillägg, företagshälsovård, personalbiljettsförmån, arbetshälsa- och kostförmån. Förmånerna är delvis lagstadgade och omfattar samfällighetens hela personal. Helsingfors samfällighet är en arbetsgivare vars personal ska likabehandlas. Genom att allokera personalförmånerna till de gemensamma kostnaderna vill man säkerställa att den ekonomiska situationen i en enskild församling eller enhet inom de gemensamma tjänsterna inte påverkar de förmåner som personalen erhåller. Utbetalningen av prestationstillägg regleras av bestämmelserna i kyrkans tjänste- och arbetskollektivavtal. Även om prestationstillägget är en del av personalens lön vars kostnader alltid påförs församlingarna och de gemensamma tjänsternas enheter har det i praktiken visat sig vara svårt att allokera kostnaderna för prestationstilläggen. Därför har också prestationstillägget inkluderats i kategorin personalförmåner.

Inledningsvis avdras de gemensamma kostnaderna från helhetsanslaget. Därefter fördelas resten av anslaget på församlingarna och de gemensamma tjänsterna.

Eftersom en del av kostnaderna som nu betraktas som gemensamma tidigare ingått i församlingarnas och/eller de gemensamma tjänsternas anslag måste dessa kostnader flyttas. Därefter kan man beräkna relationen mellan församlingarnas och de gemensamma tjänsternas proportionella andel. Andelarna ska motsvara fördelningen 2025 utan de kostnader som överförts till kategorin gemensamma.

I församlingarnas anslag har hittills ingått följande kostnader som överförs till kategorin Gemensamma: församlingarnas balanseringsanslag (250 000 €), församlingarnas andel av prestationstilläggen (433 116 €), personalbiljetter (432 000 €) och arbetshälsoförmåner (50 190 €).

I anslaget som reserverats för de gemensamma tjänsterna har hittills ingått följande kostnader som nu överförs till kategorin Gemensamma: lagstadgade kostnader som finansieras med statsbidrag (begravningsväsendet 8 357 400 €, folkbokföringen 1 354 153 € och upprätthållande av kulturarvet 1 849 000 €), företagshälsovården (840 000 €), kostförmånen (93 500 €) samt de gemensamma tjänsternas andel av prestationstilläggen (237 204 €), personalbiljetterna (368 000 €) och kostnaderna för arbetshälsoförmåner (96 600 €).

Personalbiljettsförmånen har fördelats mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna i relation till antalet årsverken (åv). Församlingarnas årsverkesandel uppgick 2023 till 54 % och de gemensamma tjänsternas till 46 %. Som arbetshälsoförmån har församlingarnas och de gemensamma tjänsternas personal fått en julklappsbonus (församlingarnas andel 50 190 €, de gemensamma tjänsternas 36 600 €). I övrigt har arbetshälsoförmånen allokerats till de gemensamma tjänsterna.

De lagstadgade kostnaderna som finansieras med statsbidrag har tidigare allokerats till de gemensamma tjänsternas anslagsandel. Statsbidraget som spänner hela begravningsväsendets huvudklass medan miljöväsendets kostnader i detta sammanhang överförs från begravningsväsendet till fastighetsväsendet. Kostnaerna för folkbokföringen utgör 80 % av centralregistrets verksamhetskostnader. Dessutom ingår i tabellen en kalkylerad kostnad för kulturarvet, som överförts från fastighetsväsendets kostnader.

Med statsbidrag finansieras totalkostnaderna för de lagstadgade uppgifterna. Till dessa hör också kapital- och överföringskostnader. På så sätt beaktas bl a begravningsväsendets investeringar via avskrivningarna. I kalkylen behandlas endast budgeterade driftskostnader och för vilka man beräknar anslagsfördelningen. först då bokslutet färdigställts kan man bedöma huruvida statsbidraget räcker till på årsbasis.

Då de gemensamma kostnaderna överförts från församlingarnas och de gemensamma tjänsternas anslag är den återstående andelen av helhetsanslaget **som fördelas på församlingarna 58,66 %** av verksamhetskostnaderna och **de gemensamma tjänsternas andel 41,34 %** av verksamhetskostnaderna. Detta motsvarar proportionerna i anslagsfördelningen 2025 (församlingarna 51,72 % och de gemensamma tjänsterna 48,28 % beräknat enligt verksamhetskostnaderna) exklusive de gemensamma kostnaderna.

Av tabell 1. framgår hur överföringen av de till kategorin Gemensamma överförda verksamhetskostnaderna skett och hur anslagsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna häfter görs då man granskar verksamhetskostnaderna. Beräkningen görs enligt verksamhetskostnaderna för 2025 och med de anslag som ingår i budgetramen.

Kokonaismäärärahajako 2025 Toimintakulut (ulkoinen)	YKV/25.1.2024 2025 kehysmr		Sirrot	
	Toimintakulut	%	Toimintakulut	%
<u>Seurakunnat</u>	54 400 606	51,72 %	53 279 212	58,66 %
Seurakuntien tasapainotusmr			-250 000	
Suorituslisä			-389 204	
Työsuhdematkalippuetu			-432 000	
Työhyvinvointietu (Smartum joululahja)			-50 190	
<u>Yhteiset palvelut</u>	50 782 313	48,28 %	37 542 544	41,34 %
<u>Valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut</u>				
Hautaustoimi			-8 357 400	
Väestökirjanpito (80%/ Keskusrekisteri)			-1 354 153	
Kulttuuriperinnön ylläpito (laskennallinen)			-1 849 000	
<u>Henkilöstöetuudet</u>				
Suorituslisä			-281 116	
Työterveyshuolto			-840 000	
Työsuhdematkalippuetu			-368 000	
Työhyvinvointietu (Smartum joululahja+tyhy-etu)			-96 600	
Ravintoetu			-93 500	
Seurakunnat ja yhteiset palvelut yhteensä	105 182 919	100,00 %	90 821 756	100,0 %
<u>Yhteiset</u>	7 908 000		22 269 163	
<u>Valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut</u>				
Hautaustoimi			8 357 400	
Väestökirjanpito (80%/ Keskusrekisteri)			1 354 153	
Kulttuuriperinnön ylläpito (laskennallinen)			1 849 000	
<u>Henkilöstöetuudet</u>				
Suorituslisä			670 320	
Työterveyshuolto			840 000	
Työsuhdematkalippuetu			800 000	
Työhyvinvointietu (Smartum joululahja+tyhy-etu)			146 790	
Ravintoetu			93 500	
<u>Kertaluonteiset määrärahat</u>				
Seurakuntien tasapainotusmr			250 000	
Seurakuntien tasapainotuslisämr	1 400 000		1 400 000	
Käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu	2 850 000		2 850 000	
Seurakuntavaalit	50 000		50 000	
<u>Muut yhteiset määrärahat</u>				
Tarveharkintainen mr	1 608 000		1 608 000	
Strategian toimeenpano mr	2 000 000		2 000 000	
YHTEENSÄ	113 090 919		113 090 919	

Tabell 1. Överföring av kostnader som finansieras med statsbidrag, personalförmåner och församlingarnas balanseringsanslag till de Gemensamma verksamhetskostnaderna för 2025

Tidsschema

Gällande beslut om principerna för fastställande av internhyrorna är i kraft till utgången av 2025. I mars 2025 börjar man bereda budgetramen för 2026. Då ska

man kunna använda de nya principerna för fastställande av internhyrorna och fördelningen av församlingarna, som träder i kraft 2026.

Församlingarna ska i mars 2025 meddela vilket behov av lokaler församlingen har 2026. Då måste de också veta enligt vilka principer internhyrorna beräknas 2026. För att församlingarna, då de beslutar om sitt lokalbehov, ska känna till hur internhyrorna beräknas 2026 ska denna paragraf omedelbart justeras efter att fullmäktige fattat sitt beslut.

Då beslut om arbetsfördelningen mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna tagits kan kyrkofullmäktige besluta hur totalanslagets andelar ska fördelas för 2027. Målsättningen är att beredningen av arbetsfördelningen ska kunna framläggas för beslut under våren 2025.

Bedömning av risker och konsekvenser

Barnkonsekvensbedömning: Barnkonsekvensbedömning har gjorts (se bilaga)

Konsekvenser för ungdomar: I barnkonsekvensbedömningen som gjorts bedöms också hur förslaget påverkar unga (se bilaga).

Ekonomiska konsekvenser: Principerna för fastställande av internhyrorna och fördelningen av församlingarnas anslag inverkar på hur stora ekonomiska resurser församlingarna och de gemensamma tjänsternas avdelningar (bara internhyror) har för sin verksamhet. Eftersom det är fråga om fördelning av anslag i driftsbudgeten påverkar detta inte direkt samfällighetens totalekonomi och likvida medel. De två modellerna anses ha en positiv kostnadsinverkan på samfällighetens ekonomi och bli leda till ökad kostnadsmedvetenhet och stöda tillväxten. Det ekonomiska läget påverkar storleken på anslagen som församlingarna och de gemensamma tjänsterna får.

Då principerna för fastställande av internhyrorna och fördelning av församlingarnas anslag ändras stiger vissa församlingars anslag medan andra församlingars anslag sjunker. Trots allt kan man inte hävda att detta leder till ojämlikhet mellan församlingarna. Samma fördelningsgrund gäller för samtliga församlingar. Avsikten är att församlingarna ska behandlas så rättvist och jämnt som möjligt inom ramen för de kriterier som man gemensamt kommit överens om.

Personalkonsekvenser: Förslaget saknar direkta personalkonsekvenser. De ekonomiska konsekvenserna kan ha indirekta personalkonsekvenser. Församlingarna beslutar dock själv hur de använder sina anslag.

Miljökonsekvenser: Förslaget saknar direkta miljökonsekvenser. I fråga om investeringsprojekten måste miljökonsekvenserna beaktas enligt gällande regler oberoende av vilket alternativ som väljs för fastställande av internhyrorna.

Konsekvenser för Helsingfors kyrkliga samfällighet: Principerna för fastställande av internhyrorna och fördelning av församlingarnas anslag har inga andra konsekvenser för Helsingfors kyrkliga samfällighet än de som ovan nämns.

Risker: En av målsättningarna för principerna som gäller fastställande av internhyrorna är att öka kostnadsmedvetenheten vilket också stöder försöken att minska antalet lokaler som används. Helsingfors samfällighet äger många fastigheter och lokaler, som på medellång sikt kommer att kräva stora

reparationsinsatser. Om man inte lyckas reducera antalet fastigheter och verksamhetslokaler leder detta ofrånkomligt till en minskning av de disponibla verksamhetsresurserna.

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Projektchef Riikka Myllys, riikka.myllys@evl.fi

Distribution

Samfällighetens församlingar och de gemensamma tjänsternas avdelningar